

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Jus Patronatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10447

prout dictum est *suprà in ver. consuetudo*. Dices, nec consuetudine, respondetur, quòd potest alia contraria consuetudine tolli: nam consuetudo una potest per aliam contrariam tolli, prout dictum est *in ver. confessor, & in pract. mea penit. ca. 15. q. 2.* vide Jo. de Selua *tract de benef. 3 p. q. 36.* Nav. *in cap. placuit, ver. quæro tertio, de peni. dist. 3. Gl. in Extravag. execrabilis. Joan: 22. in ver. procuraciones, de præb. & dign. facit quod notat Jason in lib: jubemus, in fin. de transfact. ubi ait posse transigi super procuratione, quæ debetur visitanti.*

JUS PATRONATUS.

Primò, Jus patronatus quomodo non debeat concedi?

Respondetur, quod propter augmentum fructuum non debet concedi, Pius V. *Bul. 69: qua incipit, in sublimi,* nisi ex causa fundationis, vel dotationis, ita Sac. Conc. Trid: *sess: 25: c. 9: de refor. initio.*

Secundò, Jus patronatus, an possit permutari absque consensu patroni, vide *inferius, in ver: permutatio, seu resignatio, §. septima,* ubi habes, quòd sic.

Tertio, si cavetur in fundatione, ut tres cognati de familia præsentent, & tantum duo præsentant, & præsentatus dicat non extare alios, quàm duos prænominatos de dicta familia, satis est præsentato, & qui vult probare contrarium, ipse probet. *Ruin. cons: 187: col. 2: vol: 1: & cons: 144: col: fin. vol. 2. Caputaqu. dec. 364. p. 2.*

Quartò, collatio Ordinarii facta de

beneficio juris patronatus, patrono non præsentante, aut contradicente, valet. *Idem decis: 133: p. 1.*

Quintò, an possit donari absque consensu Episcopi, vel Papæ?

Respondetur, prout *sup. §. secunda, ver: 2.* & iste consensus potest accedere, & venire post donationem, idem *decis: 282: 1: p. & valet donatio juris patronatus facta compatrono absque consensu Episcopi, idem loco citat. & decis: 287. ex Lambert. & Roch. de Cur. in ver. competens, qu. 7.*

Sextò, si patroni sunt plures, si unus præsentat sine aliis, & præsentatus fuit institutus, & possessionem accepit, non ideo illi compatroni dicuntur privati eorum quasi possessione, *Federicus de Senis cons: 142. in ult. Abb: cons: 84. volumine primo, Caputaqu. decis: 292. par: 2. & 366. & 419.*

Septimò, quia dictum est *superius, §. secundo, ver. 5.* quòd donatio juris patronatus potest fieri compatrono sine consensu Episcopi, hoc tamen limita, quòd non filio compatroni, absque dicto consensu Episcopi, quia filius compatroni non est compatronus, modò dubitatur, si fiat donatio juris patronatus filio compatroni ab aliquo compatrono, cum consensu Episcopi, an ipse filius possit præsentare ad jus patronatus, vivente patre, vigore illius donationis sibi factæ ab alio compatrono.

Respondetur negativè, *Lamber. de ju. patr. Maran. sexta par. qu. princ. secunda. p. ver. quomodo si pater, Caputaqu. decis: 265. & 13. 1. p. 2.*

Octa-

Octavò, si patronus præsentat aliquem, & ille non prosequitur suam præsentationem, & institutionem, potest patronus alium præsentare. Nav. *conf. 12. n. 5. de simon.* etiam si lapsus esset tempus quadrimestris, vel semestris, quia negligentia præsentati non debet redundare in præjudicium patroni, ut sæpè dictum est *in hoc tract. & in ver. parochia.*

Nonò, si patronus habens litem super suo jure patronatus, etiam injustam, ut quia injustè molestatur ab aliquo, injustè prætendente, si præsentat aliquem in dicto jure patronatus, cum hoc pacto, ut ipse faciat expensas necessarias pro litigio?

Respondetur, quòd dicta præsentatio non valet, & est simoniaca, Navar. *conf. 12. de simon.* sed præsentatus cum pacto, quòd si præsentatus non prosequatur suam institutionem intra tale tempus, præsentans possit alium præsentare, non sapit simoniam, quia hic nullæ currunt expensæ pro litigio, idem loco citat.

Decimò, an concurrentibus duobus presbyteris ad beneficium curatum de jure patronatus, si ambo reperiuntur idonei, jus gratificandi spectet ad Episcopum, vel ad patronos?

Respondetur, quòd ad patronos, Sac. Concil. *sessio: vigesima quarta, capitulo decimo octavo, §. si verò,* ubi habentur hæc verba, *quem patronus digniorem inter probatos ab examinadoribus judicabit,* & hoc quando patronus esset clericus, id est, jus patronatus esset ec-

clesiasticum, quia si esset laicale, tunc Episcopus ex dignis eligit digniorem, ibidem *ver. cum verò, & Nav. conf. 5. de jur. patron.*

Decimoprimum, an jus patronatus vacans in Curia, indigeat derogatione, Staph. *in for. sign. num. 3. Cov. pract. q. ca. 36. num. 5. ver. primum,* dicunt, quòd non, Reb. *in 3. p. sign. in claus. jure patronatus, num. 20.* dicit, quòd sic, & ita ego sentio per rationem vulgatam, quia aliàs retraherentur à fundatione, & sic vidi observari in practica.

Decimosecundò, si quis fundavit Ecclesiam, eamque dotavit, & Episcopus non potest dare assensum absque causa, quid agendum, vide *in ver. Ecclesia. §. octavo.*

Decimotertiò, quia dictum est *in 1. par. dub. 28.* quòd fundans, vel dotans Ecclesiam de consensu Episcopi, ex quo acquirit sibi jus patronatus, quòd patronus possit sibi reservare aliquid super illo, pro recognitione patronatus, putà, cereum unum singulis annis, vel pensionem, vel censum, prout *in cap. quanto, de cens. Paul. Roma. tract. de pens. capitulo quarto, numero duodecimo,* hoc tamen intelligebat, ut fiat de consensu expresso Episcopi, aliàs patronus ille hoc sibi per se non posset reservare; similiter nec fundari jus patronatus cum hoc pacto, ut institutio illius spectet ad alium, quàm ad Episcopum diocesis, ubi situm est jus patronatus, nisi in hoc etiam accedat expressus consensus Episcopi: primum

probatur, quia jus patronatus dicitur utile, & honorificum: secundum etiam probatur, quia non potest disponere de jurib. Eccl. in præjudicium Episc. sed potest Episcopus hoc statuere ad petitionem ipsius patroni, Paul. Roman. loc. cit. c. ult. n. 6. Dices; hoc non potest facere Episcopus, quia vergit in detrimentum successorum Episcoporum? Respondetur, quod non, quia nec ipsi, nec successoribus adhuc est acquisitum jus, & patronus ille alias non fundasset, vel dotasset, nisi Episcopus à principio hoc ei concessisset, & alias retraheretur à fundatione, vide. Jo. de Selua prima par. q. 5, n. 281. ubi etiam concludit, posse acquiri jus patronatus ab eo, qui dotavit Ecclesiam, etiam post illius consecrationem, prout dictum est superius dub. 14, ver. ad tertium, ex doctrina Inn. quicquid dicat Staph. nec potest fundari in oratorium, vel Ecclesia de consensu Episcopi, cum pacto, ne Episcopus visitet illam, & ejus curam non habeat, etiam si in casu contrarii addat pænam, Cov. in c. tua, vers. si de testam.

Decimoquarto, hoc tamen omitto, quod si patronus posuit pensionem in dicto jure patronatus de consensu Episcopi, si deinde contigerit fructus extenuari, debet minui pensio imposita, si non potest subvenire necessitatibus Ecclesie, & ei servantibus, idem Paul. c. ult. n. 6. imò si pensio imposita est excessiva, potest minui officio Judicis, d. c. 4, num. 13.

Decimoquinto, nota quod hoc onus, quod sibi vult reservare patronus, de-

bet sibi reservare tempore donationis: nam si primò dotaret dotem simpliciter, & postea ex intervallo vellet, dum tradit dotem, apponere istam reservationem non posset, Gem: in c. generali, & ibi gl. in ver. fundatione, de elec. l. 6. ratio esse potest, quia Ecclesia semel libera fundata, non potest censuari, & servitutem recipere, ut patet vulgati.

L A I C I.

Primo, Laici possunt renunciando proprio foro, justè se submittere judici Ecclesiastico, & obligare se ad solvendum sub poena excommunicationis, etiam latæ sententiæ, Pan in c. p. & G. n. 6, de off. deleg. fallit in aliquibus regnis, ubi prohibetur, Nav. conf. 56, de sen. exc.

Secundò, laicus potest esse assessor, seu consultor Episcopi, Host: in Sum. tit. de arbitr. & in c. contingit, & ibi Fel: n. 4, Abb: in c. decernimus, n. 13, de judic. Gem: in c. 1, ver. sed dicit, de procur. lib. 6, & ibi gl. in ver. spiritualibus.

Tertio, Laicis an possit testificari contra clericum? Respondetur, quod sic, quando esset discretus, c. Petrus, de accus.

Quarto, Laici non possunt tractare causam clericorum, sine licentia Papæ, Pan. in c. Massana, n. 2, de elec. hoc intellige soli, secus si cum Vicario Episcopi, ut assessor, consultor, & auditor.

Quinto, Laici bannientes, seu relegantes, aut præscribentes personas Ecclesiasticas, excommunicantur per Bullam Urbani VI, quæ est secunda in ordine.

Sexto.